

Lausuntopyynnöt jäsenkunnilta Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän vuosien 2024-2026 toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja vuoden 2024 talousarviosta

Yhtymähallitus 26.09.2023 § 143
61/02.02.02/2023

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän jäsenkunnille annetaan lausunnonantomahdollisuus vuosien 2024–2026 toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja vuoden 2024 talousarviosta.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on yksi Suomen suurimmista ammatillisen koulutuksen järjestäjistä ja keskeinen toimija Päijät-Hämeessä. Rahoituksen perusteena olevalla opiskelijavuosilla mitattuna Salpaus on vuonna 2023 kahdeksanneksi suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä Suomessa. Ministeriön päätös ensi vuoden 2024 rahoituksesta ja rahoituksen perustana olevista opiskelijavuosista tulee koulutuksenjärjestäjille tiedoksi vasta aivan vuoden 2023 lopulla. Uuden, Petteri Orpon hallituksen koulutuspoliittisten linjausten koulutuksenjärjestäjä kohtaisia vaikutuksia ja voimaantumisen tarkkoja ajankohtia ei ole vielä kokonaisuudessaan tiedossa tätä kirjoitettaessa, mutta selvää on, että ne tulevat vaikuttamaan tavalla tai toisella myös Salpauksen toimintaan.

Salpauksen rahoituksen perustana oleva opiskelijavuosimäärä tälle vuodelle on 5983 opiskelijavuotta ja vähintään samaa tasoa odotamme vuodelle 2024. Opiskelijavuositoteuma tänä vuonna ylittää em. rahoituksen tason. Tavoitteemme on, että Salpauksen rahoituksen perustana oleva opiskelijavuosimäärä olisi jatkossa vähintään 6100 opiskelijavuotta alueen osaamistason nostamiseksi ja uudistamisen varmistamiseksi sekä laajennettuun oppivelvollisuuteen vastaamiseksi.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus toteutuu koulutuksen järjestäjille maksettavalla valtionosuusrahoituksella. Kunnat vastaavat ammatillisen koulutuksen rahoituksesta asukaskohtaisen rahoitusosuuden kautta, joka vuonna 2023 on 193 €/asukas. Kuntien rahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen on hieman yli miljardi euroa ja valtion rahoitusosuus noin 976 miljoonaa euroa. Kuntayhtymän omistajakunnat eivät rahoita toimintaamme suoraan valtakunnallisen rahoitusjärjestelmän lisäksi. Toimintamenojen ohella kaikki investoinnit rahoitetaan kuntayhtymän omilla tuloilla.

Salpauksen strategiakausi vuoteen 2025 on nyt jo hyvän matkaa yli puolen välin ja siinä on otettu huomioon nopeasti tapahtuvat muutokset ammatillisessa koulutuksessa ja toimintaympäristössämme. Salpauksen strategiassa kiinnitetään erityistä huomiota onnistumiseen palveluorganisaationa, työelämän kumppanina ja yhteiskunnallisena vaikuttajana. Se huomioi myös mm. opetus- ja kulttuuriministeriön Ammatillisen koulutuksen laatustrategia vuoteen 2030-asiakirjan tavoitteet ja suuntaviivat. Tästä on hyvä jatkaa ja valmistella myös seuraavaa strategiakautta vuodesta 2026 eteenpäin.

Suomen uuden hallituskauden alkaessa ja sen edeltäjän myöntämien määräaikaisten tulevaisuusinvestointien loppuessa, on vielä epävarmaa, millaiseksi ammatillisen koulutuksen rahoitus jatkossa muodostuu. Opetus- ja kulttuuriministeriön virkanäkemykset tulevan hallituskauden valinnoista avaa kuitenkin tulevan kauden keskeisiä haasteita ja niihin ratkaisuksi tarvittavia politiikkatoimia (OKM julkaisu 2023:9). Keskeisiä nostoja esityksestä ovat mm.

sivistys ja talouskasvu, tässä erityisesti koulutustason nosto, päällekkäisten koulutusten poistaminen ja työhön johtava maahanmuutto sekä kotoutuminen. Ammatillisen koulutuksen koulutustarjonta tulee kohdentaa työmarkkinoiden tarvetta vastaavasti erityisesti jatkuvan haun ja nopean koulutuksen tarjonnan osalta. Näin tuetaan tuottavuuden kasvua ja varmistetaan työvoiman saatavuus yhteiskunnan ja elinkeinoelämän kehittymisen kannalta kriittisille aloille. Huoltovarmuus sekä kestävä työllisyys- ja tuottavuuskehitys edellyttävät osaamisen riittävyyden varmistamista kaikilla kriittisillä ja yhteiskunnallisesti merkittävillä aloilla. Jatkovaa oppimista vahvistetaan. Tutkintoa pienempien koulutuskokonaisuuksien hyödyntämistä lisätään täyttämään työelämän muuttuvia osaamistarpeita. Samalla vähennetään moninkertaista tutkintokoulutusta toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa.

Toinen iso kokonaisuus on perustaitojen vahvistamisen, oppimisen tuki ja digitaaliset palvelut. Työelämän osaamistarpeiden muuttuessa toisen asteen koulutuksessa korostuu tarve kielellisten, matemaattisten ja digitaalisten perustaitojen vahvistaminen, jotta nuorten oppimaan oppimisen taidot turvataan tulevalla koulutuspolulla ja työelämässä. Ikärakenteen muuttuessa perustaitoja on vahvistettava myös aikuisten koulutuksessa. Digitalisaatio läpäisee koko yhteiskunnan ja digitaalisen osaaminen merkitys kasvaa yhteiskunnan ja työelämäosaamisten muutoksissa. Digitaalisuuden mahdollisuuksien hyödyntäminen tuottavuuden lisäämisessä edellyttää tutkimukseen perustuvia perus-, soveltavan ja huippuosaamisen digitaatioita. Digitalisaatio mahdollistaa ammatillisessa koulutuksessa uudenlaisia oppimisympäristöjä ja oppimateriaaleja. Samalla ajasta ja paikasta riippumattomat oppimisen mahdollisuudet laajenevat aikuisille ja nuorille. Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää koulutuksen järjestäjien kyvykkyyden sekä opetushenkilöstön osaamisen kehittämistä, yhteistyötä ja digitaalisen toimintaympäristön kehittämistä. Näiden edellä mainittujen lisäksi tärkeää on hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen.

Ministeriön näkemyksen mukaan toisella asteella, erityisesti ammatillisessa koulutuksessa, on tarve kehittää rahoitusjärjestelmää huomioimaan eri opiskelijaryhmien väliset erot. Keskeisinä tarpeiltaan erillisinä koulutuksen kohderyhminä erottuvat oppivelvollisuusikäiset nuoret, toisaalta vasta aikuisena toisen asteen tutkinnon suorittavat sekä jo aiemman toisen asteen tutkinnon suorittaneet aikuiset. Näiden ryhmien erilaisia tarpeita on vaikea ottaa huomioon soveltamalla kaikkiin opiskelijaryhmiin samoja rahoituksen määrätymisperusteita. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen tulee tukea nuorten hyvinvointia ja tutkinnon suorittamisen edellytyksiä koko ikäluokalle. Samalla rahoituksen tulee tunnistaa työikäisten ja työssä olevien oppivelvollisista osin poikkeavat tarpeet. VM:n näkemykset tulevasta ovat OKM:n kanssa hyvin saman suuntaiset ja näistä ehdotuksista toteutustavoiksi valikoituvat keinot ovat riippuvaisia siitä millaisen toteutusmallin uusi hallitus hyväksyy.

Vielä ei ole tiedossa edellä kerrottujen muutosten mahdollisia vaikutuksia kuntayhtymän rahoitukseen ja talouteen. Aikuisten koulutuksen rahoituksen määrätymisen perusteiden eri elementtien keskinäinen painoarvo on myös vielä tätä kirjoitettaessa valmistelussa ja julkaisematta. Tiedossa on, että ammatillisen koulutuksen rahoituksen rakennetta tullaan tarkastelemaan hallituskauden aikana ja vaikuttavuuselementit aikuisten jatkuvan oppimisen osalta todennäköisesti kasvavat (mm. nopean työllistymisen ja/tai jatko-opintojen painoarvo).

Valmisteltavan toiminta- ja taloussuunnitelman ja erityisesti talousarviovuoden 2024 aikana on välttämätöntä jatkaa uudistusta Salpauksen koulutustarjonnan ja opiskelijarekrytoinnin toimintatavoissa. Erityisesti aikuisille suunnattua jatkuvaa hakua tulee kehittää edelleen niin, että koulutustarjonta vastaa yhä paremmin alueen yritysten osaavan työvoiman saatavuuteen ja väestön osaamistarpeisiin. Tämä edellyttää verkko- ja monimuoto-opiskelun tarjonnan kasvattamista, lyhyiden, osallistujan työllistymistä tukevien tutkinnon osien joustavaa tarjontaa sekä aitoa mahdollisuutta aloittaa opinnot opiskelijan kannalta joustavammin läpi vuoden.

Nuorisoikäluokkien pienentyessä voimme varmistaa alueen kannalta riittävän opiskelijamäärän ja osaavan työvoiman tarjonnan ainoastaan lisäämällä koulutustemme joustavuutta ja tarvelähtöisyyttä. Jo nyt 50 prosenttia Salpauksen opiskelijoista on yli 25-vuotiaita. Vuonna 2022 opiskelijoista 2/3 tuli jatkuvan haun hakeutumisyälä ja vain 1/3 yhteishaun kautta.

Kaikkien koulutusalojen tulee varmistaa opetuksen pedagogisten toteutustapojen, koulutuksen tarkoituksenmukaisien kokonaisuuksien ja opintojen joustavan aloituksen ja etenemisvaihtoehtojen aito toteutuminen. Tämä kaikki edellyttää opetushenkilöstön osaamisen varmistamista ja myös laajentamista (mm. erityisen tuen osaaminen osana ammatinopetusta, digiosaaminen ja opetus englannin kielellä). Nämä tulee huomioida luonnollisesti myös uutta henkilöstöä rekrytoitaessa. Oikea-aikainen ja sisällöllisesti sekä pedagogisesti uusiin tarpeisiin vastaava koulutustarjonta tekee Salpauksesta strategiansa mukaisesti palveluorganisaation. Tässä onnistumisella on merkitystä myös kaikkien salpauslaisten työn turvaamisessa.

Salpaus on mukana OKM:n kolmivuotisessa kokeilussa vuosina 2022 - 2024, jossa tuetaan työpaikkoja nuorten, alle 20-vuotiaiden ensimmäistä perustutkintoa opiskelevien oppisopimusten toteuttamisessa. Lisärahoitus on tarkoitettu käytettäväksi oppisopimusopiskelijasta työnantajalle maksettavan suuremman koulutuskorvauksen aiheuttamiin lisäkustannuksiin. Vaikka oppisopimus on palkallinen työsuhte, sisältyy siihen myös lähiovetuspäiviä sekä opettajien ja ohjaajien tuki koko opintojen ajan. Tällä tavoitellaan myös parempaa työllistymistä jo opintojen aikana tai heti valmistumisen jälkeen.

Kuten koko maassa, myös Päijät-Hämeen alueella on edelleen pula osaavasta toisen asteen koulutuksen saaneesta työvoimasta. Erityisesti tämä näkyy hoiva-alojen lisäksi palvelualoilla ja teollisuudessa. Matkailun lisääntyessä Päijät-Hämeessä on lisäksi erityisesti tarvetta matkailu- ja ravitsemisalalan osaajille. Ukrainan sodan pitkittyessä kasvaa tarve sekä kotoutumiskoulutukselle että tutkintoon valmentavan ja ammatillisen koulutuksen tarjonnasta ukrainalaisille pakolaisille. Samalla myös muiden maahanmuuttaneiden kotoutumiseen ja työllistymiseen alueella on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Salpauksen rooli alueellisena kouluttajana ja osaavan työvoiman varmistajana näkyy erityisesti alueen työelämän palvelemisena osaavan työvoiman saamisessa ja peruskoulun päättävien osalta osallisuuden varmistamisessa toisen asteen opiskelupaikan myötä. Olemme myös vahvasti mukana alueen kuntakokeilun toteuttamisessa sekä 2024 aikana valmistautumisessa vuoden 2025 alusta tapahtuvaan työvoimapalvelujen siirtymiseen valtiolta kunnille. Alueen elinvoimaisuuden ja työllisyydenhoidon yksi merkittävimmistä haasteista on edelleen alueen asukkaiden alhainen koulutustaso ja korkea nuorisotyöttömyys verrattuna kahteentoista suurimpaan kaupunkiin. Tavoitteena on edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä tai sitä edistävään koulutukseen

ohjautumista. Lisäksi tavoitteena on löytää uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saantiin. Toimenpiteet kohdistetaan erityisesti pidempään työttömänä olleisiin ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllisyyden edistämiseen.

Laajennettu oppivelvollisuus on toteutunut alueella hyvin ja opiskelukuntoisille löytyy opiskelupaikka toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa sekä tutkintoon valmistavassa (TUVA) koulutuksessa. Vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden osalta teemme yhteistyötä Kaarisilta ry:n kanssa ja olemme tiivistäneet yhteistyötä alueella toimivan Kiipulan erityisoppilaitoksen kanssa. Kiipula toimii Lahdessa samoilla kampuksilla Salpauksen kanssa ja näin yhteistyö on sujuvaa ja mahdollistaa opiskelijoiden moniammatillisen tuen sekä eri toimijoiden osaamisen kehittymisen.

Opiskelijoiden hyvinvointi ja koulunkäyntikykyisyys on edelleen suuri huolenaihe sekä Salpauksen henkilökunnalle, mutta myös alueen moniammatillisille toimijoille. Alueella on lisääntyvä tarve mm. kuraattori-, päihde- ja mielenterveyspalveluille, opiskelijoiden terveydenhoitaja- ja lääkäripalveluille. Moniammatillisista toimijoista erityisesti kouluterveydenhoitajien toivotaan jatkossa sijoittuvan samalle kampukselle opiskelijoiden kanssa. Tästä olemme olleet yhteydessä suoraan Päijät-Hämeen hyvinvointialueen toimijoihin. Vuoden 2023 aikana käynnistyneen kokeilun, jossa terveydenhoitajat ovat Vipusenkadun kampuksella, toivomme laajentuvan vuoden 2024 aikana koskemaan myös Lahden keskustakampusta. Näin parantaisimme sekä moniammatillista yhteistyötä että opiskelijoiden tasapuolista mahdollisuutta ko. palveluihin. Tavoite näiden palvelujen toteuttamisesta lähipalveluna on kirjoitettu myös valtakunnallisiin hyvinvointialueiden rakentumisen suunnitelmiin. Nuorten kohdalla myös kodin ja huoltajien roolin merkitys on edelleen suuri ammatillisissa opinnoissa onnistumisessa ja siinä tarvittavassa tuessa.

Opetuksen suunnittelussa tulee koko ajan aiempaa tarkemmin huomioida ja suunnitella opiskelijoiden henkilökohtaiset osaamiset ja kehittymisen tarpeet. Koronan jälkeen opetuksessa ja työssä on kaikin tavoin palattu "uuteen normaaliin", jossa mm. verkko-opiskelun mahdollisuudet ovat lisääntyneet erityisesti aikuisten opiskelijoiden ja työpaikkojen toiveesta. Myös salpauslaisilla on mahdollisuus monipaikkatyöhön esimiehen kanssa sovitusti, jos työn luonne sen mahdollistaa. Näitä malleja käytettäessä on kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota yhteisöllisyyden rakentumiseen ja säilymiseen. Lähiopetuksella, ohjauksella ja käytännössä harjaantumisen mahdollisuuksilla on edelleen suuri rooli ja merkitys erityisesti ensimmäistä tutkintoaan opiskelevien ja oppivelvollisten opinnoissa ja osaamisen varmistamisessa.

Salpaus on saanut vuosina 2019–2022 OKM:n määräraikaista tulevaisuusinvestointirahaa erityisesti opetus- ja ohjaushenkilön lisäpalkkaukseen. Tämä resurssi on ollut tarpeen ja käytetään täysimääräisesti vuoden 2025 loppuun mennessä. Haasteeksi kuitenkin muodostuu opetuksen ja ohjauksen sopeuttaminen aiempaan tämän resurssin vähentyessä. Samaan aikaan mm. erityisen tuen tarve laajennetun oppivelvollisuuden myötä on selvästi koko ajan lisääntynyt ja monimuotoistunut. Lisääntyneen kilpailun myötä määräaikaisuus myös vaikeuttaa osaavan henkilöstön sitoutumista ja rekrytointia joillain aloilla.

Toiminnan vaikuttavuuden merkitys korostuu koulutuksen järjestäjän onnistumista arvioitaessa. Käytössä on sekä opiskelijoilta että työpaikoilta kerättävät valtakunnalliset palautteet. Vaikka vastausten saamisessa on

haasteita mm. kyselyjen melko tiheän toistuvuuden takia, tulee meidän kaikin tavoin pyrkiä saamaan palautetta sekä kehittämään toimintaamme palautteen kautta aina paremmaksi. Palautteilla on merkitystä erityisesti laadun kehittämisen näkökulmasta, mutta ne vaikuttavat myös Salpauksen saamaan rahoitukseen.

Alueellisena koulutuksen järjestäjänä Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä palvelee myös niitä omistajakuntia ja alueita, joilla ei ole sen toimipisteitä. Näissä koulutus toteutetaan yhteistyössä työpaikkojen tai/ja peruskuntien kanssa oppisopimuksena niille aloille, joille alueella on työvoimantarvetta. Koulutamme myös työperäisen maahanmuuton kautta yrityksille lisää osaavaa työvoimaa mm. lähihoitajia yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän ja Silkkitien kanssa.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnittelurakenne pysyy pääosin ennallaan. Toimintamallia tulee kuitenkin kehittää edelleen. Sisäisiä toimintaprosesseja on muokattava vastaamaan paremmin muuttuvan työelämän ja opiskelijoiden tarpeisiin. Salpauksen päivitetyn strategian mukaisesti vuoden 2024 tavoitteena tulee olla erityisesti valtakunnallisen kilpailun kiristyessä vastaaminen verkko- ja monimuoto-opintojen toteuttamiseen. Tämä edellyttää mm. niin sanotun ”e-kampuksen rakentamista” osaksi Salpauksen koulutusten kokonaistarjontaa. Tällä ja asiakkaiden palvelupolkujen eriytyemisellä asiakkaiden lähtötason mukaan (oppivelvolliset vs. jatkuva oppiminen) tulee olemaan vaikutuksia myös opetusalaohjainten tehtäviin ja vastuualueisiin. Johtamista ja henkilöstön lähiesimiestyön järjestämistä tulee muutoinkin tarkastella nykyisestä toimintamallista saadun palautteen ja kokemusten perusteella kehittämällä toimenkuvia, vastuualueita, nimikkeitä ja tehtäväkuvien laajuutta lähiesimiestyön sujuvuuden/varmistamisen ja samalla työssäjaksamisen näkökulmasta. Mahdollisilla tulevilla ratkaisuilla ei kuitenkaan voi olla merkittäviä kustannuksia nostavia vaikutuksia, mikäli koulutuksen järjestäjälle myönnettävä rahoitus pysyy nykytasolla tai jopa vähän laskee.

Valmisteltavan taloussuunnitelmakauden aikana, jo sen ensimmäisenä vuotena, tulee valmistella kokonaiselvitys luonnonvara-alan koulutuksesta, sen kehityksestä ja kehittämistarpeista. Koulutuskeskus Salpauksen Asikkalan toimipisteen toimitilaohjelman lisäksi on tullut tarve koko maa- ja metsätalouden sekä luonnontieteiden koulutuksen tilannekuvan tarkasteluun Salpauksessa. Tässä yhteydessä tulee myös tarkastella Salpauksen järjestämisluvan mukaisten koulutuksen tilannekuvaa siten, että eri tutkintojen edellyttämät lähiopetustilat ovat tarkoituksenmukaisia ja riittäviä. Kokonaiskuvaa tulee tarkastella myös Koulutuskeskus Salpauksen yhteiskunnallisen ja alueellisen huoltovarmuuden ja työelämän tarpeiden näkökulmasta. Luonnonvara-alan kehitys on tärkeä osa kestävästä kehityksestä sekä biotalouden edistämistä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa.

Kuntayhtymän talous on vakaalla pohjalla huolimatta alijäämäisestä taloussuunnitelmakaudesta 2024–2026. Odotettua paremman rahoituspäätöksen 2023 turvin katetaan kuluvan vuoden alijäämäinen talousarvio. Tältä osin yhtymäkokoukselle tehtävä talousarviomuutos on otettu osaksi tämän asiakirjan laskelmia. Syntynyt liikkumavara ei kuitenkaan anna mahdollisuutta kustannuksia lisääviin toimiin, vaan liikkumavara tulee jättää mahdollisten rahoitusmuutosten ja nousevan kustannuskehityksen varauksiin.

Kasvaneiden tuottojen turvin kulunut puolivuotiskausi 2023 on toteutunut tilikauden tulostasolla käytännössä +/- 0-tasolla. Inflaation vaikutus toimintamenoissa on alkanut näkyä erityisesti tänä vuonna. Budjetoitua

paremman tilinpäätöksen 2022 ja myös aiempina tilikausien hyvien tulosten ansiosta kuntayhtymän maksuvalmius on parantunut ja lainoja on voitu lyhentää niin, että kuntayhtymä on nyt pankkilainoilla mitattuna velaton.

Taloussuunnitelmakausi on budjetoitu julkisen talouden ja yleisen epävarmuuden takia valtionosuustuottojen indeksiodotusten osalta varovaisesti. Vuoden 2024 talousarviossa ei ole budjetoitu valtionosuusrahoituksen indeksitarkistusta eikä rahoituksen perustana olevaa opiskelijavuosien kasvua. Samalla periaatteella on arvioitu taloussuunnitelmavuosi 2025. Samalla kustannustaso kuitenkin nousee niin henkilöstökulujen yleiskorotusten kuin yleisen inflaation takia. Taloussuunnitelman kolmannen vuoden 2026 osalta odotetaan 2 prosentin indeksitarkistusta rahoitukseen ja vastaavaan tasoon maltillistunutta inflaatiota.

Salpaus on saanut vuosina 2019–2022 määräaikaista valtionosuuden korotusta erityisesti opetus- ja ohjaushenkilöstön lisäpalkkaukseen. Rahoituksen ja kulujen eriaikaisuus harkinnanvaraisissa rahoituksissa on näkynyt osin vuosien 2019–2022 ylijäämissä. Tulemme käyttämään saavutettua ylijäämää koulutuksen hyväksi nyt alkaneella taloussuunnitelmakaudella. Määräaikaisella valtionosuusrahoituksella on palkattu lähes 50 opettajaa ja ohjaushenkilöä. Lisäksi kuntayhtymä vakinaisti noin 150 uutta lehtoria vuoden 2019 alussa. Nämä satsaukset näkyvät vuosina 2024–25 vielä kuluina, mutta ei enää lisätuottoina.

Kuntayhtymä on onnistunut taloutensa hallinnassa saadun määräaikaisen lisärahoituksen ohella muutoinkin hyvin. Vuosien 2019–2022 ylijäämä on 19,8 miljoonaa, josta käyttämätöntä harkinnanvaraista valtionosuusrahoitusta on 4,9 miljoonaa euroa ja muuta ylijäämää 14,9 miljoonaa euroa. Tätä saavutettua ylijäämää käytetään tulevana vuosina koulutuksen hyväksi. Vuosina 2023–2025 tullaan saatu harkinnanvarainen rahoitus käyttämään ja muu ylijäämä on kuntayhtymän aitoa varautumista epävarmuuden kasvuun, kasvavan inflaation ja energiakriisin kustannuksiin sekä julkisen talouden mahdollisiin kiristyksiin. Lisäksi toimitilojen ja sitä kautta kiinteistöjen käyttökulujen hallinta edellyttää luonnollisesti investointeja, johon saavutettua kassaylijäämää voidaan käyttää ja velkaantuminen välttää.

Viimeisen viiden vuoden aikana vuodesta 2018 vuoteen 2022 Salpauksen Oppimis- ja koulutuspalveluiden henkilöstökulut ovat kasvaneet saatujen lisäresurssien turvin 23 prosenttia, 5,8 miljoonaa euroa. Muiden toimintojen henkilöstökulut eivät ole nousseet lainkaan ja muut kuluryhmät kuin palkkakulut ovat laskeneet -10 prosenttia, -1,9 miljoonaa euroa. Tämä kertoo sen, että resurssien käyttö kohdistuu perustehtävään samalla, kun kuntayhtymän talous on pidetty erinomaisessa kunnossa ja tulevaan epävarmuuteen on varauduttu hyvin. Inflaation vaikutus toimintamenoissa on alkanut näkyä erityisesti tänä vuonna kaikkien toimintojen osalta.

Taloussuunnitelmaa arvioitaessa on tarkasteltava tilikausien kumulatiivista ylijäämää vuodesta 2019 alkaen. Tämä kumulatiivinen ylijäämä tullaan pitämään positiivisena. On erinomaisen tärkeää, että taseen ylijäämiä on pystytty muutoinkin kasvattamaan kuin määräaikaisten valtionosuusrahoituksen korotusten takia. Tämä mahdollistaa pitkäjänteisen toiminnan kehittämisen ja talouden johtamisen ilman, että yksittäisen vuoden negatiivisiin rahoituspäätöksiin olisi heti reagoitava sopeuttavin erillistoimin.

Investointien kokonaismäärä vuonna 2024 on 7,792 miljoonaa euroa. Toimitilaohjelman toteuttaminen edellyttää merkittäviä investointeja ja taloussuunnitelman mukainen kokonaisinvestointimäärä onkin vuosina 2024–

2026 kaikkiaan 13,870 miljoonaa euroa. Irtaimistoinvestointisuunnitelmassa on varauduttu mm. peruskorjattavien tai rakennettavien tilojen varustamiseen. Vuosien 2024–2026 toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on -0,581 milj.euroa alijäämäinen.

Talousarvion 2024 vaikutus kassavaroihin on –1,8 miljoonaa euroa. Vuosien 2022-2026 yhteenlaskettu toiminnan ja investointien nettokassavirta on 6,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Pankkilainat on maksettu pois toukokuussa 2023. Kauden lopussa vuonna 2026 kassavarojen ennustetaan olevan 17,3 miljoonaa euroa (96 päivän maksuvalmius). Kassavarojen taso pyritään säilyttämään vähintään noin kuukauden maksuvalmiutta vastaavalla tasolla.

Yhtymähallitus tekee esityksen 21. marraskuuta kokoontuvalle yhtymäkokoukselle talousarviomuutoksesta vuodelle 2023. Muutos perustuu yhtymähallituksen kesäkuussa käsittelemään tilinpäätösennusteeseen. Muutettu talousarvio on raportoitu talousarvion laskelmissa.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on tehnyt määrätietoista työtä henkilöstön, toimintaolosuhteiden ja talouden tasapainoisessa kehittämisessä. Opetushenkilöstöön on nyt perustehtävän mukaisesti panostettu, toimitiloja on vähennetty ja peruskorjattu ja talouden perusta pidetty vakaalla pohjalla. Tämä työ jatkuu tulevilla taloussuunnitelmakaudella.

Salpaus on visionsa mukaisesti enemmän kuin koulu, opiskelijoiden ja työelämän kohtaamispaikka. Vision saavuttamiseen liittyy toimintamme eettisten kulmakivien

- vastuullisuus ja tarttuminen,
- keskustelu ja yhteisen ymmärryksen rakentaminen sekä
- vaikuttavuus ja keskittyminen olennaiseen

toteuttaminen ja näkyminen kaikkien salpauslaisten toiminnassa. Näistä on hyvä ponnistaa strategiakauden 2021- 2025 toiseksi viimeiseen toimintavuoteen ja samalla Suomen uuden hallituskauden tavoitteisiin.

Lausunnot pyydetään toimittamaan Yhtymähallituksen 31.10.2023 kokoukseen mennessä. Myös tämän jälkeen toimitetut lausunnot saatetaan 21.11.2023 pidettävän yhtymäkokouksen tiedoksi.

Toimitusjohtaja:

Hallitus päättää pyytää kuntayhtymän jäsenkunnilta lausunnot vuosien 2024-2026 toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja vuoden 2024 talousarviosta.

Päätös:

Hyväksyttiin.